

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Peregrinvs terræ. Fascicvlvs Myrrhæ Siue Considerationes Variæ Super
Plagas Et Vulnera Christi D.N. Itinerarium. Seraphinus. Civis coeli

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

cap. 1. Ex decreto Dei ostenditur primò, quàm necessaria sit præparatio
ad bonam mortem

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49469](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49469)

obtinendamque salutem. Hæc est falsa Mundi imaginatio, pestifera doctrina hæc est à Dæmone edocta & suggesta, hæc est ratio status, quæ Sathanæ regnum in Inferno ditavit, cumulavit & ampliavit. Quamobrem contra hoc dogma Diabolicum, quod adeo pestiferum, Mundoque perniciosum est, nonnulla proferemus motiva, & rationes probantes, quod iuxta ordinariam Dei legem præparatio ad bonam mortem, supponat dispositionem bonæ vitæ, veluti forma suam dispositionem: & qui in vita vult vivere & esse inimicus & hostis Dei, eundem in morte quoque reperiet inimicum, & qui viuendo Diuinâ vult esse orbatus gratiâ, eadem quoque orbatus manebit moriendo. Juxta cursum ordinarium ex vita capitur prognosticon mortis: cupisne scire, quâ morte morieris, inspice, quam ducis, vitam; si vita tua bona est, bonam securè spera mortem: si mala est & impia, malam time mortem. Sed ad rationes, quæ hanc euincunt veritatem, procedamus, & sex erunt.

Prima, Decretum Dei.

Secunda, Oraculum Christi,

Tertia, Authoritas sacræ Scripturæ.

Quarta, Testimonia Sanctorum.

Quinta, Rationes & argumenta.

Sexta, Exempla.

Decretum Dei.

CAPUT I.

Necessaria est in vita præparatio ad bonum mortis exitum propter iustum Decretum Dei, quo determinavit & sancivit, quod, de lege ordinaria, si quis in vita obliuiscatur Dei, è contra Deus illius obliuiscatur in morte: *Obluiscione obliuiscar eorum, quia oblitus est mei populus meus.* Hic modus loquendi idem replicans vocabulum (*obliuiscione obliuiscar*) in se continet vim ampli-

Psea. c. 1.

Isa. c. 18.

amplificandi. Et Deus vult dicere: tali modo peccantium obliuiscar, vt nunquam deinceps meæ occurant memoriæ. O punitionem inexplicabilem tremendæ iustitiæ vindicatiuæ Dei! & vnam obliuionem castigat per aliam: obliuiscitur peccator Dei, & Deus obliuiscitur illius. Obliuiscitur peccator, ecce culpam; obliuioni traditur, ecce pœnam. Sed quis enarrare potest, quàm grauis & magna sit pœna ista, obliuio Dei: quia esse aliquem à Deo obliuioni traditum, est esse à Deo derelictum, derelictum ab eius gratia, derelictum ab eiusdē protectione & tutela: signum finalis impœnitentiæ; Diuinæ reprobationis indicium, artha damnationis æternæ. Serid igitur peruolue animo, perdisacte Christiane, quid facis, quando in vita Dei tui obliuisceris, quando eius amicitiam & familiaritatem flocci pendis, nihil curas: omnipotentem Dei manum, qui te prosternat, euerat, & in abyssum summa infinitæq; miseriæ præcipitem agat, prouocas. Cogita igitur, quâ ratione Dominus exercituum decreuit, & *Isa. 14.* quis poterit infirmare? Deus exercituum ab æterno sic determinauit: quod negligentia in vita commissâ, à Christiano persoluatur in morte, & quis Diuinam poterit impedire voluntatem? Ego Deus & non mutor. *Malach. i.* Quemadmodum, inquit Deus, ego in natura immutabilis sum; ita & in voluntate: quamobrem quod semel volo efficaciter; semper volo. Verum quænam est causa, interrogat S. Augustinus, quod Deus deserit desertorem, S. Aug. ser. & obliuiscitur sui oblitus? Respondet, vt iustitiam seruet. *82. de temp. & de Nat. & Grat. c. 26.* quia si peccator primò fuit oblitus Dei, rationi omninò conformis est, sicque Diuina exigit iustitia, vt Deus obliuiscatur quoque peccatoris. Hæc est causa Diuina eius inserta Decreto suprâ nominatò: *Obliuione obliuiscar* prorsus, & in omnibus, & semper peccatoris. Etsi petas causam, ecce; *Quia oblitus est mes populus meus.* Obliuiscar eius in morte, quia ipse mei primò oblitus fuit in vitâ. Ubi notandum est, quod, cum Deus sit summè misericors & iustus, & non minùs infinitè iustus, quàm infinitè misericors, vtrique virtuti satisfacere cupiat: satisfacit nisi primò ab eo deseratur: *Deus non deserit nisi e. 11.*

prius

Ribera loc. cit. Osa.

LOYSII
DEREI
O V

paral. c. 2. prius deferatur. Satisfacit Iusticiæ, relinquendo & deferendo peccatorem, quando à peccatore delictus & relictus fuit: *Vos reliquistis me, & ego relinquam vos.* Quasi dixerit Deus: Vos estis in causa, de vobismetipsis doleatis, vestram vos inchoatis ruinam & perditionem, vos æternæ vestræ miseræ datis principium: me vos illuminante, lumen impedivistis vos ipsos excorcano, me vos vocante, aures obturastis, me vos excitante & mouente, obstinatione vestra vos reddidistis immobiles. Hæc igitur Dei consuetudo est, hæc eius natura & lex infallibilis, ut non misericors tantum, neque solum iustus existat; sed vtramque simul exerceat virtutem, cum benevolens est misericors, cum obstinatis & rebellibus iustus. *Psal. 15.* *Cum sancto sanctus eris, cum peruerso peruerseris.* Personis pietati & misericordiam deditis pietatem tuam & misericordiam præstabis, at peruersis & obduratis corde exhibebis iustitiam. Quo loquendi modo Psalmista inferre videtur pro consolatione nostra, nimirum, in nostra esse potestate habere Deum, sicut volumus. Vis cum inuenire misericordem? quod è tua parte, tibiq; incumbit, age, exhibendo aliis misericordiam. Vis, ut tui memor sit mortis tuæ tempore ad id periculo-
Psal. 79. *ostendas faciem suam super te? semper in corde tuo memoriam Dei conseruare satage, conseruando te in sancta eius gratia.* Ecce, mi Christiane, salus tua in manu tua est: uti ages, ita tibi retribuetur: qualis eris erga Deum, talis erga te Deus erit: *Eadem mensurâ, seu bonâ, seu malâ, quâ mensi fueris, remetietur.* Concludo igitur hanc primam rationem: ad bonam mortem necessaria est bonæ vitæ dispositio: etenim tale est Decretum Dei, & æterna eius voluntas, in summa misericordia, summaque iustitia fundata.

Matth. c. 7

Verum videamus, quid huic tam efficaci & conuincenti motivo Mundi stultitia respondere poterit. Dicit fortassis quispiam: verum est, quod per viam & legem ordinariam qui malè vivit, malè moriatur, & qui in vita ad bonè beatèque viuendum haud fuit dispositus, neque in mortè ad bonè moriendum dispositus erit; nihilominus denegandæ non sunt extraordinariæ Dei gratiæ, speciales misericordiarum, priuilegia inuiscata. Annon Deus cū
 non-

nonnullis fortè dispensare potest, qui, esto malè vixerit, benè moriantur? Verum est, quod Deus sit iustus, *Psal. 144.*
at miserationes eius super omnia opera eius. Hic est peccatorum Achilles, hac apparente imaginatione vitam suam stabilire satagunt, volunt sua excusare scelera, consolationem suam & lætitiã absque timore totalis desperationis manuteneere & fauore student. Sed ad tollendam hanc de cerebro eorum phrenesim, necesse est, vrgens ad sit Dei auxilium, eloquentia plùs Diuina, quàm humana, vt illuminentur illæ tenebræ, emolliatur ista durities, ac peruersa illa & intuetèrata è cordibus eorum et adicetur obstinatio. Quapropter hoc munus & officium huiusmodi tollendi errorem aureæ totiù; cœlesti D. Chrystostomi pennæ committamus, audiamus, quid hac in materia proferat. Interrogat S. Doctor: *Quid dicis? Erit aliquando tempus quando conuerri licebit?* Et hoc nō erit tempus presentis vitæ, sed futurum mortis. *Quod idem est, ac si perspicuis verbis diceret: nolo me conuertere in vita, volo in morte: Verba hæc Deum valdè exasperant,* iram Dei vehementer prouocant, Diuinam irritant iustitiam, ac gladium vindictæ vibrantem & fulminantem manui Diuinæ porrigunt. Hæcine est gratitudo illa, quam debes Deo, quod hucū que te non castigauerit, quod tot tantisque peccatis immersum conseruauerit? Peccasti, tuisque inordinatis ad optatum satisfecisti passionibus? *siste iam gradum.* Tempus est, vt finem imponas, noli ampliùs abuti Dei misericordia: ecce, nisi peccatis tuis finem imposueris, Deus dabit finē vitæ tuæ cū principio æternæ mortis. Verum dices: *Multis dedit Deus priuilegiū, vt in vltima senectute conseruentur & in morte, tamen si in vita nunquã confessi & conuersi fuerint.* Hiscè instantiis obuiat maiori armatus zelo & ratione D. Chrystostomus: *Quæris priuilegiū?* & in quem finem? vt malè opereris? vt eò liberiùs peccare possis in vita absque fræno timoris iudicii Dei in morte? Hoc est quærere & petere priuilegiū à Deo contra ipsum met Deum, est postulare gratiam à Deo, vt ipsum offendas. Visne, vt Deus te non obliget ad habendam gratiam in vita, eo fine, vt semper, quamdiu vixeris, stare possis in peccato, & esse inimicus & in odio Dei? O stultitiam, con-

*In ep. 2. Cōp
 Hom. 22.
 fol. mihi
 303.*

& cœcitatē inauditam! Si subditus suum adiret Principem, eique diceret: Domine, concede mihi privilegium armorum, da mihi facultatem & licentiam, ut omnis generis arma, quæcunque mihi placuerint, gestare possim, & Principi causam sciscitanti responderet ille: volo te isdem occidere, vitam tibi eripere desidero: dic mihi, quid mereretur subditus iste? quid responderet Princeps? id tibi considerandum relinquo. In præsentī casu simile prorsus occurrit peccatori cum Deo. Orat, deprecatur, supplicat: Domine, sine me vivere iuxta votum & optatum meum, quodecunque enim iusseris, id ipsum in morte me præstiturum promitto: hanc mihi concede gratiam, indulge mihi hoc privilegium, ut, tamen si te offendam in vita, me tibi reconcilies, & ad gratiam tuam admittas in morte. Quid respondebit Deus: *Qui ad mortem, ad mortem*: qui in vita moritur morte culpæ, moritur quoque in mortis tēpore morte pœnæ, & pœnâ æternâ. *Et qui ad gladium, ad gladium*: & qui in vita non timuit gladium Verbi mei, in morte præstoletur meæ vindictæ gladium. *Et qui ad famem, ad famem*: qui panem Gratiæ se priuavit in vita, priuetur quoque in morte panem Gloriæ. *Et qui ad captiuitatem, ad captiuitatem*: qui denique in vita sese tradidit Sathianæ in mancipium eiusdem quoque mancipium sit in morte. Hoc est responsum Christi. Sed progreditur S. Chrylostomus, & petit: *Quæris privilegium; numquid tibi dabitur; respondebis: fortasse dabit, potest esse, quod Deus sic illud mihi daturus.* Ergo in vno fortasse, in vno potest esse, fundamento adeo fragili & vano nititur tota spes salutis tuæ? *Quænam hæc in Mundo æstimaretur dementia, si quispiam cum alio descensurus in arenam, nullis se vellet præmunire armis, in vno fortasse solum fundatus, fortasse cadibo saluus & illæsus? aut si quis ducturus uxorem, pauperulam caperet, dicens: quia multi sic propter spem ditati sunt? aut exstructurus domum, ædificaret eam super arenam, hac solâ spe illectus; Multa sic confiteri domus debili nixæ fundamento? Quod si in negotiis Mundi summe id asserbatur imprudentiæ & dementia, quanto maior est fatuitas & stulticia, si quis in negotio salutis animæ, vbi agitur de æternitate*

tate huiusmodi committat negligentiam & socordiam.
 Sed si eiusmodi negligentie signa actusque non aduertuntur, nec committuntur in Mundo, quia prouocans vel prouocat ad duellum, armis se prae muniat; & qui ducit uxorem, praediuiti conlocriari operatur, & in talem collimat; & qui erigit aedificium, supra solidum fundamentum id collocat: cur non etiam euitantur, sed permittantur in seruitio Dei? Quare concludit D. Chrysoftomus: *Ideo oro, s. Chrysoft.*
Obsecro, ut recedamus à malis: non expectamus, neque differamus nostram conuersionem ad mortem usque, ut & promissa bona assequamur, quae Deus promittit bonis probisque in gratia eius uiuentibus. Hucusque Chrysoft. At ultimus, quo se peccator defendit, superest clypeus, cui satisfaciet sanctus Bernardus. Quid dicunt Mundani? sanctus latro ducatum nobis praebet, viam seruat, additque nobis animum; Deus non est partialis, eam gratiam, quam Deus illi praestitit, speramus & nos: ecce, & ipse magnus in vita extitit peccator, magnus in morte sanctus; sine dispositione bonae vitae, et cum optima dispositione in morte; in vita caput & dux latronum, in morte exemplum verè poenitentium. Huic respondet sanctus cit. Doctor paucis verbis: adducere exemplum boni latronis, non est afferre exemplum, sed miraculum. Vult insinuare S. Bernardus: Christus conuertit bonum Latronem miraculo Passionis suae; non autem, ut in illo aliis daret exemplum, quod imitarentur. Quam ob causam notanter adiunxit ista dicens: *Amen dico tibi:* quasi diceret: hæc gratia extraordinaria est & miraculosa: tibi soli exhibetur, & aliis non inferuet pro exemplo; & ratio, quia tibi, & quia hodie: quia cum tam bona tibi obtigerit fortuna & occasio, ut hoc singulari & sacrosancto adeo die Passionis & mortis meae mihi praesens existas, ideo, sicut hoc die in Natura, ita quoque in Gratia prodigia sunt & miracula. Et quemadmodum scissio petrarum, terræ motus & tremor, obscuratio Solis fuere miracula diei Mortis Christi dumtaxat reseruata; ita quoque quod vnus peccator, qui in vita semper peccator extitit, in malo habitatus, rebellis Gratiae & amicitiae Dei, subito, in vno temporis momento, sub finem vitae mutat affectum, mutat voluntatem.

Thom. polleriot

B

tatem

tatem, obstinatum deserat animum, obtemperet Gratia, & conuertatur ad Deum; hoc, inquam, prodigium est, quod solum patrandum est ipso die Passionis Christi, in qua is Sanguinis sui vim & efficaciam ostendere voluit. Igitur exemplum S. Latronis miseris peccatoribus animum haud addere, sed timorem potius & tremorem incutere debet. Sed quid est, quod Mundani exemplum Latronis boni ad eum promouebant, illustrent & extollant, & non mali Latronis inspiciant exemplum? Profecto maiorem ex hoc timorem, quam spem ex illo concipere deberent. Quis vnquam existimasset, quod die tantæ misericordiae, qualis fuit is, quo verus & naturalis Dei Filius pro peccatoribus mortem in Cruce sustinuit, vnus peccator, à latere Christi existens, precibus eius adiutus, animatus illius verbis, sanctissimæ Virginis confortatus præsentia, tot tantisque signis & prodigiis monitus deterritusque, tempore præteritæ gratiæ & misericordiae, sine potentia, absque contritione, obstinatus & impeni- tens moreretur, damnareturque? O prodigium humanæ obstinationis! ô miraculum cordis obæcati, obdurati in malitia & peccati iniquitate! Verum id permisi Deus, vt cuncti intelligerent, quàm stabilis, firma, & constans sit Diuini Decreti dispositio, quod, qui malè viuit, malè moriatur, & qui non se disponit in vita ad vestem nuptialem Gratia, neque enim dispositus reperitur in morte. Ergò subsistit prima probatio, quod de lege Dei ordinaria dispositio ad bonam mortem, in vita quoque procedere debeat, & quorundam conuersiones, mortis non vitæ tempore factæ, sint conuersiones veluti miraculosæ, potius admittendæ, quàm imitandæ. Et hæc de primo motiuo, nempe, de Decreto Dei. Veniamus ad secundum.

Ora-